

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33308
Nom: Personalitat i diferències individuals
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 12
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Personalitat i Diferències Individuals	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GIL JULIA BEATRIZ

ANDREU VAILLO YOLANDA

RESUM

Aquesta assignatura pretén que els i les estudiantes adquirisquen les eines conceptuals i metodològiques bàsiques necessàries per a la comprensió i valoració de la personalitat i de la seua rellevància en el comportament individual i social.

S'ofereix un panorama general i coherent dels aspectes històrics, conceptuals i metodològics propis de la Psicologia de la Personalitat i les Diferències Individuals integrant plantejaments teòrics clàssics i desenvolupaments actuals de la investigació en aquesta disciplina, així com possibles camps d'aplicació d'aquests coneixements.

Es tracta d'una assignatura fonamental que guarda una estreta relació amb l'Avaluació Psicològica i és bàsica per a l'adquisició de coneixements posteriors en assignatures tals com: Psicopatologia, Intervenció i Tractaments Psicològics, Psicologia de la Salut, Psicologia Clínica, Psicologia Clínica Infantil, Psicologia de les Addiccions, Personalitat i Conducta Antisocial, Psicologia de la Delinqüència, Psicologia de la Intervenció Social i Comunitària.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana haver superat totes les assignatures del primer curs de Grau de Psicologia.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aprendre a interpretar i utilitzar els diferents mètodes d'investigació en personalitat i diferències individuals.

Comprendre el paper de la cultura i les relacions de gènere en l'explicació del funcionament individual i grupal.

Conèixer, descriure i identificar les principals variables estructurals i/o processuals de la personalitat.

Conèixer el llenguatge conceptual bàsic de la psicologia de la personalitat a fi que l'alumnat aprenga què signifiquen les diferències individuals.

Conèixer la història de la psicologia de la personalitat a fi que l'alumnat discrimine entre el que representarien enfocaments científics i no científics en el seu estudi.

Conèixer les dificultats metodològiques implicades en l'avaluació de la personalitat a fi que l'alumnat aprenga a tractar amb els problemes d'estabilitat i canvi d'aquesta.

Identificar les principals dimensions temperamentals, socioactitudinals i motivacionals de la personalitat: conèixer el seu àmbit de referència, comprendre la seua dinàmica i saber manejar els principals resultats d'investigació obtinguts.

Saber identificar les diferents habilitats (aptituds) cognitives i els processos cognitius subjacents.

Saber reconèixer, diferenciar i relacionar les principals perspectives teòriques i programes d'investigació de la psicologia de la personalitat.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història de la Psicologia de la Personalitat i de les Diferències Individuals

Acostaments històrics en Personalitat i diferències individuals. L'època precientífica. La constitució de la psicologia de la personalitat. L'eclosió-irradiació de la psicologia de la personalitat. Crítica, supervivència i refundació.

2. Enfocaments teòrics i aspectes conceptuals en Personalitat i Diferències Individuals.

Personalitat i conceptes afins. Sobre les principals significacions de persona i personalitat en psicologia. Diferències terminològiques i en orientacions per a l'estudi de la personalitat i les diferències individuals. La definició de la psicologia de la personalitat

3. La investigació en personalitat i diferències individuals: aspectes metodològics.

La investigació en psicologia de la personalitat i diferències individuals: aspectes bàsics i metodològics. Fonts d'informació en personalitat: dades L, Q i T, narratives i documents personals.

4. Els problemes d'estabilitat, consistència i canvi de la personalitat

Consistència i estabilitat com components bàsics del significat de personalitat: plantejaments rellevants. La paradoxa de la consistència i les solucions proposades. L'estabilitat en psicologia de la personalitat. Una proposta de tipologia d'estabilitats. Paràmetres que modulen els resultats sobre consistència i estabilitat

5. Dimensions cognitives

Aproximacions conceptuals a l'estudi de la intel·ligència: diferències individuals. Estils cognitius. Aproximació cognitiva-social: expectatives, estils atribucionals.

6. Dimensions temperamentals

Extraversió. Neuroticismo. Recerca de sensacions. Impulsivitat. Altres dimensions.

7. Dimensions soci-actitudinals i motivacionals

Dimensions soci-actitudinals. Necessitats bàsiques i motius socials. Estudi contemporani dels motius. Metes.

8. Creences i valors

Conceptualització de creences i valors. Estudi tradicional dels valors. Models de valors. Sistemes de valors. Valors culturals

9. El sí mateix com integrador de totes les dimensions i/o processos de personalitat

Perspectiva històrica. Concepte i estructura. Components cognitius, afectius i conductuals del sí mateix. Dimensions i processos del sí mateix. Models integradors.

10. La importància de la cultura en l'estudi de les diferències individuals

Noció de cultura. Personalitat i cultura: models. Models en Psicologia transcultural. Investigació transcultural i personalitat. Aculturació: models.

11. La importància del gènere en l'estudi de les diferències individuals. Adquisició i identitat de gènere

Fites rellevants en la història del gènere. La perspectiva sociobiològica i la construcció social del gènere. Biaixos en la investigació de gènere. Models d'identitat de gènere.

12. La conceptualització del comportament anormal i/o desadaptatiu des del paradigma de les diferències individuals

Perspectives en l'estudi de l'estrès en Psicologia: estrès i afrontament. Els trastorns de personalitat des de la perspectiva de les diferències individuals. Conducta antisocial i psicopatia.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	120,00
Total hores	120,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	70,00
Preparació d'activitats d'avaluació	100,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	180,00

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat al permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos, atés que l'estratègia utilitzada en aquestes sessions és el treball en grups menuts.

També és rellevant, no obstant això, la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs, individuals o grupals. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses respecte a la presentació i redacció de temes.

Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa a l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia a l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

L'ús de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposta per cada professor/a.

AVALUACIÓ

SISTEMES D'AVLUACIÓ

SA1. Prova objectiva per a la valoració de continguts teòrics i pràctics (80%).

SA2. Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup (20%).

PONDERACIÓ

- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites (80%)
- Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, en la forma i data (o dates) indicades pel professor en qüestió (20%)
- Obtindre la màxima qualificació en l'assignatura (10) no garanteix la qualificació de Matrícula d'Honor. Per a la seua obtenció, pot ser requerida una valoració addicional i això sempre que l'alumnat haja obtingut una qualificació d'excel·lent (9)

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura és imprescindible obtenir en l'examen sobre els continguts teòric-pràctics, una nota mínima de 4 (escala 0-8 punts) i aconseguir una puntuació global de 5 sobre 10 en el sumatori de la qualificació de l'examen i la puntuació obtinguda en l'avaluació contínua (activitats pràctiques, informes, treballs en grup, exposicions orals, etc.). Per tant, a menor puntuació en l'avaluació contínua, major serà la puntuació mínima necessària en l'examen per a aprovar l'assignatura (5 sobre 8, en cas que la puntuació en l'avaluació contínua siga 0).

Valoració de continguts teòric-pràctics mitjançant prova escrita (80% de la qualificació final, recuperable). En la data en què indique la facultat es realitzarà un examen parcial eliminadori (dels continguts corresponents al primer parcial). Aquest examen consistirà en una prova objectiva que suposarà el 50% de la nota final dels continguts teòric-pràctics de l'assignatura (que seran superats si s'aconsegueix una puntuació mínima de 4 sobre 8, en cadascun dels parcials de l'assignatura).

En les dates de les dues convocatòries oficials (la de gener no és oficial i, per tant, no és obligatòria la seua realització pel professor), els qui hagen aprovat un parcial es podran presentar només al contingut de l'altre parcial (que aportarà el 50% de la nota final dels continguts teòric-pràctics valorats mitjançant examen, sempre que s'aconsegueixca una puntuació mínima de 4 sobre 8). La nota final en els continguts teòric-pràctics serà la mitjana de les notes obtingudes en tots dos parcials.

Valoració de les activitats d'avaluació contínua (20% de la qualificació final, no recuperable). Les activitats d'avaluació contínua impliquen maneig de dades elaborades durant les classes, correcció-discussió en el si del grup, realització de treball en grup i/o la seua exposició oral, etc. Permet obtenir fins a un màxim de 2 punts, que seran sumats a la puntuació obtinguda en l'examen, sempre que en aquest s'haja aconseguit la puntuació mínima que s'indica anteriorment.

Es mantindran en segona convocatòria les notes d'aquelles activitats no recuperables.

AVANÇAMENT DE CONVOCATÒRIA

En el cas d'acollir-se a la normativa vigent respecte a avançament de convocatòria, l'avaluació consistirà en la realització d'un examen sobre els continguts teòric-pràctics (que suposa el 80% de la nota final) i, si escau, la realització d'un informe, l'exposició i contingut concret del qual serà determinat pel professorat en qüestió.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

En horari de tutoria, el professor o professora pot requerir entrevistes individuals o en grup amb la finalitat de verificar el grau de participació i d'assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. El fet de no acceptar aquesta verificació comporta no superar la tasca o activitat en qüestió.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa a allò que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens

- De 5 a 6.9: aprovat

- De 7 a 8.9: notable

- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se supere el requisit mínim establert per a l'examen.

Tant en primera com en segona convocatòria, en l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda d'acord

amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts però no s'aconsegueix la puntuació de 5 en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts i s'aconsegueix o supera la puntuació de 5, en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar la nota numèrica en base 10 i qualificació d'APROVAT, NOTABLE O EXCEL·LENT que corresponga.

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques:

- Andrés-Pueyo, A. (1997). *Manual de psicología diferencial*. McGraw Hill.
- Bermúdez, José, Pérez-García, Ana María, Ruiz Caballero, José Antonio, Sanjuán, Pilar y Rueda, Belén (2011). *Psicología de la Personalidad*. UNED.
- Brody, N. y Ehrlichman, H. (2000). *Psicología de la Personalidad*. Prentice Hall Iberia.
- Cloninger, Susan C. (2003). *Teorías de la personalidad*. Pearson educación.
- Engler, Barbara (1996). *Introducción a las teorías de la personalidad*. McGraw-Hill.
- Fierro, Alfredo (Dir.)(1996). *Manual de psicología de la personalidad*. Paidós.
- Hernández López, José Manuel (2000). *La Personalidad. Elementos para su estudio*. Biblioteca Nueva.
- Larsen, R. & Buss, D. M. (2022). *Psicología de la personalidad*. McGraw-Hill.
- Moreno, Bernardo (2007). *Psicología de la personalidad. Procesos*. Thompson.
- Pelechano, Vicente (2000). *Psicología sistemática de la personalidad*. Ariel.
- Pervin, L.A. (1998). *La ciencia de la personalidad (primera edición)*. McGraw-Hill/Interamericana.
- Sánchez-Elvira, Á. (2003). *Introducción al estudio de las diferencias individuales*. Sanz y Torres.

Referències complementàries:

- Anotacions elaborades pel professorat de l'assignatura
- Avia, María Dolores y Sánchez-Bernardos, María Luisa (Comps.)(1995). *Personalidad: aspectos cognitivos y sociales*. Pirámide.
- Barberá, Ester y Martínez Benlloch, Isabel (2004). *Psicología y género*. Pearson, Prentice-Hall.

- Bermúdez, José, Pérez, Ana María y Sanjuan, Pilar (2003). *Psicología de la personalidad: teoría e investigación*. UNED.
- Carver, C.S. & Scheier, M.F. (2014). *Perspectives on Personality (7th ed.)*. Pearson Education Limited.
- Haslam, N., Smillie, L, & Song, J (2017). *An Introduction to Personality, Individual Differences and intelligence (2nd edition)*. SAGE Publication.
- Funder, David C. (2010). *The Personality Puzzle*. Norton & Company.
- Hampson, Sarah E. (1986). *La construcción de la personalidad. Una introducción*. Paidós.
- Helgeson, Vicki S. (2011). *Psychology of gender*. Routledge.
- Hyde, Janet Shibley (1995). *Psicología de la mujer: La otra mitad de la experiencia humana*. Morata.
- Ibáñez, Elena y Pelechano, Vicente (Eds.)(1989). *Personalidad*. Alhambra.
- Millon, Theodore (1998). *Trastornos de la personalidad. Más allá del DSM-IV*. Masson.
- Morrison, Val y Bennett, Paul (2007). *Psicología de la salud*. Pearson.
- Pelechano, Vicente (1996). *Psicología de la Personalidad. I. Teorías*. Editorial Ariel.
- Sánchez-Cánovas, José y Sánchez López, Pilar (1999). *Psicología de la Diversidad Humana*. Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, S.A.